

Duurzame mobiliteit HOGENT

Mobiliteitsbeleid 2023-2028

Inhoudstafel

Voorwoord.....	3
Leeswijzer	4
1.1 Draagwijdte	4
1.2 Referentiekader.....	4
2 Visie.....	5
3 Ambities.....	7
3.1 Ambitie 1 – Mobiliteit in functie van bereikbaarheid en verkeersveiligheid	7
3.2 Ambitie 2 – Mobiliteit in functie van verbondenheid	7
3.3 Ambitie 3 – Mobiliteit in functie van kwalitatieve beleving	7
3.4 Ambitie 4 – Mobiliteit in functie van toegankelijkheid	7
3.5 Ambitie 5 – Mobiliteit in functie van de planetaire grenzen	7
3.6 Ambitie 6 – Mobiliteit in functie van welzijn en welbevinden	8
4 Doelstellingen	9
4.1 Inleiding.....	9
4.2 Strategische subdoelstellingen	9
5 Bijlagen.....	11

Voorwoord

HOGENT maakt werk van verkeersveilige, toegankelijke en inclusieve campussen en zet sterk in op duurzame mobiliteit van, naar en tussen haar campussen en haar omgeving. Een duidelijke visie op mobiliteit en een vertaling ervan in het HOGENT-bedrijfsvervoersplan, dragen hiertoe bij.

De visie op mobiliteit beperkt zich echter niet tot fysieke mobiliteit. In een samenleving waar werken en leren steeds vaker digitale en hybride vormen aannemen, zet HOGENT sterk in op virtuele mobiliteit.

Dit mobiliteitsbeleid kwam tot stand vanuit de werkgroep Mobiliteit op basis van een geïntegreerde, multidisciplinaire aanpak waarbij verschillende entiteiten binnen HOGENT betrokken waren (zie bijlage 2 – Samenstelling werkgroep). Er werd verder gebouwd op het voorbereidende werk van de Mobiliteitsraad en op data en (beleids-)plannen van Stad Gent en de Vlaamse overheid. Verschillende consultants van Stad Gent gaven op regelmatige tijdstippen advies op de in opmaak zijnde mobiliteitsvisie en het bedrijfsvervoersplan. Zo past het plan binnen de huidige realiteit en verwachte evoluties en dit op micro- en macroniveau. Door proactief de dialoog op te zoeken met betrokken overheden en andere mobiliteitspartners, poogt HOGENT de bereikbaarheid van haar campussen te optimaliseren.

Het mobiliteitsbeleid wordt voorgelegd aan verschillende entiteiten/stakeholders en past binnen het HOGENT-duurzaamheidsbeleid en verschillende andere duurzaamheidsthema's.

Leeswijzer

De punten die het meest essentieel zijn in de **transitie naar een duurzame mobiliteit** en dus het meest aandacht verdienen, staan vetgedrukt. Belangrijke concepten die in het mobiliteitsbeleid vermeld worden staan *schuingedrukt* en worden opgenomen in de verklarende woordenlijst (zie bijlage 1).

1.1 Draagwijdte

Het mobiliteitsbeleid heeft betrekking op elke HOGENTenaar en alle door HOGENT geëxploiteerde campussen. Alsook op elke *gebruiker* en/of andere locaties waar HOGENT-activiteiten plaatsvinden. Het mobiliteitsbeleid focust in eerste instantie op *actieve mobiliteit* en de randvoorwaarden om actieve mobiliteit te stimuleren. In combinatie met openbaar vervoer is actieve mobiliteit essentieel voor duurzame (stedelijke) mobiliteit. Het betreft verplaatsingen van en naar, tussen en op HOGENT-campussen en voorgenoemde andere locaties. Door het toenemende belang van thuiswerk, afstandsonderwijs, flexibel werken en studeren heeft het mobiliteitsbeleid in tweede instantie aandacht voor *virtuele mobiliteit* en de randvoorwaarden om virtuele mobiliteit te faciliteren.

1.2 Referentiekader

Het mobiliteitsbeleid zal het kader creëren voor de bedrijfsvervoersplannen binnen de huidige strategische cyclus (2023-2028).

Het mobiliteitsbeleid moet gelezen worden binnen bestaande (HOGENT) beleidskaders, maatregelen en geldende Belgische, Europese en internationale wetgeving.

2 Visie

In haar mobiliteitsvisie streeft HOGENT naar een ideale mix tussen fysieke mobiliteit en virtuele mobiliteit, waarbij ze enerzijds inzet op het verduurzamen van de verplaatsingen en anderzijds het beperken van onnodige verplaatsingen, zonder hierbij haar kernopdrachten en het welzijn en welbevinden van de HOGENTenaar en de externe gebruikers uit het oog te verliezen.

Fysieke mobiliteit voor HOGENT betekent **maximaal bereikbare campussen op een duurzame en veilige manier**. Prioriteit wordt gegeven aan een vlotte, flexibele en verkeersveilige bereikbaarheid en verbondenheid voor voetgangers, fietsers, openbaar vervoer en dan pas wagens (en vliegtuig).

HOGENT stimuleert duurzame en veilige verplaatsingen door te **voorzien in de nodige faciliteiten, infrastructuur en financiële incentives**. Als inclusieve hogeschool heeft HOGENT oog voor de toegankelijkheid en bereikbaarheid ervan, rekening houdend met specifieke noden van de HOGENTenaar, alsook externe gebruikers.

HOGENT-campussen zijn eveneens **maximaal verbonden met elkaar en met het HOGENT-netwerk**. Er zijn overstappunten voor personeel en studenten die het gebruik van het openbaar vervoer of de fiets voor verplaatsingen tussen campussen onderling en tussen campussen en externe locaties faciliteren. Sommige campussen doen ook dienst als logistieke hub. HOGENT maakt hierbij onderscheid tussen *kerncampussen* en *perifere campussen*. *Kerncampussen*, waaronder Schoonmeersen en Bijloke, spelen een centrale rol.

HOGENT heeft **inclusieve campussen (buitenomgeving én gebouwen)** die **toegankelijk en veilig zijn voor elke HOGENTenaar** (en *gebruiker*) en waar naast ruimte voor werk/studie, ruimte is voor ontspanning en rust. Het mobiliteitsbeleid speelt hierop in, door onder meer alle externe mobiliteit te verplaatsen naar de buitenste perimeter van de campussen, door (verkeers- en goederen-)stromen, zoveel mogelijk van elkaar te scheiden en indien mogelijk te beperken, waardoor de ruimtes op de campus die aanzetten tot beleving en rust gevrijwaard blijven. HOGENT zet in op **duidelijke signalisatie & makkelijke navigatie** op haar terreinen (op maat van de modi) en in haar gebouwen en **eenduidige informatie**; toegankelijk en verstaanbaar voor diverse gebruikers.

HOGENT zet bovendien sterk in op **virtuele mobiliteit**. De manier waarop onderwijs wordt verzorgd en het werk wordt georganiseerd, evolueert. Het nut en de meerwaarde van een fysieke verplaatsing wordt afgewogen ten opzichte van de activiteit en/of het welzijn van de HOGENTenaar. HOGENT voorziet de nodige infrastructuur en faciliteiten om werk en studie vanop afstand te ondersteunen en zo onnodige kilometers te vermijden.

(Inter)nationale mobiliteit gebeurt eveneens op een duurzame manier. De HOGENTenaar weegt de toegevoegde waarde van de (inter)nationale activiteit af ten opzichte van onder meer het aantal HOGENT-deelnemers, de duurtijd van de activiteit, de reistijd, de afstand, ... De HOGENTenaar zet volop in op reizen met duurzame modi en bekijkt andere mogelijkheden voor internationalisering zoals Internationalisation@home. Ook hier streeft HOGENT naar een goed evenwicht tussen fysieke en virtuele (inter)nationale mobiliteit.

Door te streven naar duurzame mobiliteit neemt HOGENT actie tegen de klimaatverandering en houdt ze rekening met de andere planetaire grenzen. HOGENT neemt in haar mobiliteitsbeleid maatregelen om haar uitstoot (in *scope III*) significant terug te dringen en houdt bij de ontwikkeling van haar campussen en mobiliteitsvoorzieningen maximaal rekening met de impact op biodiversiteit, bodemwater, enz.

Onze campussen, faciliteiten, infrastructuur zetten elke HOGENTenaar aan tot duurzame mobiliteitskeuzes. Het HOGENT-mobiliteitsbeleid zet bovendien aan tot actief bewegen, vermindert *mobiliiteitsarmoede* en verhoogt het comfort en het welbevinden van elke HOGENTenaar.

3 Ambities

Uit de visie kunnen we zes belangrijke ambities afleiden.

3.1 Ambitie 1 – Mobiliteit in functie van bereikbaarheid en verkeersveiligheid

Een goede bereikbaarheid van de campussen van HOGENT en verkeersveilige campussen zijn cruciaal om te voldoen aan haar kernopdrachten. HOGENT hanteert hierbij het principe van *selectieve bereikbaarheid*. De campussen moet goed bereikbaar zijn, maar niet altijd, overal of via elke vervoersmodus. Kerncampussen zijn maximaal bereikbaar.

3.2 Ambitie 2 – Mobiliteit in functie van verbondenheid

HOGENTenaars en HOGENT-campussen zijn maximaal verbonden met elkaar en met de (internationale) omgeving. HOGENT ontwikkelt campussen (inclusief overstappunten) die over de nodige infrastructuur en faciliteiten beschikken om duurzame mobiliteit (fysiek én virtueel) mogelijk te maken.

3.3 Ambitie 3 – Mobiliteit in functie van kwalitatieve beleving

Als inspirerende, creatieve en geëngageerde ruimte promoten onze campussen leven lang ontwikkelen, experiment, ruimte voor werk en studie, ruimte voor ontspanning, verbinding en rust, met bijzondere aandacht voor kansengroepen. De mobiliteit op HOGENT is zo georganiseerd dat deze belevingsruimtes en verblijfsruimtes zo veel mogelijk gevrijwaard blijven van alle bewegingsstromen.

3.4 Ambitie 4 – Mobiliteit in functie van toegankelijkheid

Eenduidige, toegankelijke, verstaanbare signalisatie, communicatie, navigatie, informatie, voor superdiverse gebruikers samen met de beschikbaarheid, het aanbod en de toegankelijkheid van (digitale en fysieke) faciliteiten en (digitale en fysieke) infrastructuur verhogen het gebruiksgemak, zetten aan tot duurzame keuzes en verminderen mobiliteitsarmoede.

3.5 Ambitie 5 – Mobiliteit in functie van de planetaire grenzen

Door toename van de duurzame (internationale) mobiliteitskeuzes, waaronder de shift naar duurzame modi, de omschakeling van het eigen wagenpark, de afname van het aantal verplaatsingen en het aantal kilometers vermindert HOGENT significant haar uitstoot.

Bij het inrichten/uitrollen van de mobiliteitsassen en het aanbieden van haar mobiliteitsvoorzieningen houdt HOGENT daarenboven rekening met onder meer waardevolle (geassocieerde) biodiversiteit, watercaptatie en –infiltratie, onderhoudsvriendelijkheid, ... waardoor HOGENT ook een positieve impact heeft op de andere planetaire grenzen.

3.6 Ambitie 6 – Mobiliteit in functie van welzijn en welbevinden

De mobiliteitsvoorzieningen en mobiliteitsassen zetten aan tot bewegen, zowel op de campussen, tussen de campussen, als van en naar de campussen en andere locaties. De (digitale en fysieke) infrastructuur en (digitale en fysieke) faciliteiten verhogen het comfort en verminderen stress bij de gebruiker. Het mobiliteitsbeleid heeft aandacht voor het belang van relaties en verbinding.

Deze zes ambities kaderen binnen de principes van verkeersveiligheid en het *STOP-principe*.

4 Doelstellingen

4.1 Inleiding

De doelstellingen werden geformuleerd op twee niveaus: strategische subdoelstellingen en operationele doelstellingen. Deze doelstellingen passen binnen de doelstellingen opgenomen in het Strategisch plan 2023-2028. De doelstellingen zoals terug te vinden in 3.2 en 3.3 geven alvast inzicht in de klemtonen die HOGENT in haar mobiliteitsbeleid wil leggen.

4.2 Strategische subdoelstellingen

SSD 1 – HOGENT creëert bereikbare en verkeersveilige campussen

- OD 1.1 – HOGENT maakt bereikbaarheidsprofielen op voor haar campussen
- OD 1.2 – HOGENT houdt bij de herinrichting van campussen rekening met de mobiliteitsvisie (o.a. STOP- principe)
- OD 1.3 – HOGENT verhoogt de verkeersveiligheid op haar campussen
- OD 1.4 – HOGENT stimuleert actieve mobiliteit
- OD 1.5 – HOGENT voorziet een verkeersveilige mobiliteit tussen haar campussen

SSD 2 – HOGENT zorgt voor interne en externe betrokkenheid

- OD 2.1 – HOGENT communiceert over duurzame mobiliteit (intern en extern)
- OD 2.2 – HOGENT raadpleegt haar gebruikers over duurzame mobiliteit
- OD 2.3 – HOGENT sensibiliseert studenten, personeel, bestuurders en externe stakeholders

SSD 3 – HOGENT heeft aandacht voor de planetaire grenzen, waaronder uitstoot in haar mobiliteitsbeleid

- OD 3.1 – HOGENT stimuleert wandelen, fietsgebruik, openbaar vervoer en elektrificatie
- OD 3.2 – HOGENT verduurzaamt de logistieke verplaatsingen
- OD 3.3 – HOGENT verduurzaamt internationale mobiliteit
- OD 3.4 – HOGENT vermijdt onnodige verplaatsingen
- OD 3.5 – Bij uitvoering van mobiliteitsinitiatieven wordt rekening gehouden met de impact op de planetaire grenzen.

SSD 4 – HOGENT heeft aandacht voor inclusie in haar mobiliteitsbeleid

- OD 4.1 – HOGENT verhoogt de toegankelijkheid van de (nieuwe/te renoveren) buitenomgeving
- OD 4.2 – HOGENT verhoogt de toegankelijkheid van de (nieuwe/te renoveren) gebouwen

OD 4.3 – HOGENT voorziet een inclusief aanbod aan internationale mobiliteit

OD 4.4 – HOGENT communiceert op een inclusievriendelijke manier over mobiliteit

SSD 5 – HOGENT monitort en evalueert het mobiliteitsbeleid en haar doelstellingen

OD 5.1 – HOGENT organiseert kwalitatieve en kwantitatieve monitoring

OD 5.2 – HOGENT rapporteert en stuurt bij

OD 5.3 – HOGENT communiceert over de resultaten

5 Bijlagen

Bijlage 1 – Verklarende woordenlijst

Gebruiker (p.4, p.5) - naast studenten en personeel zijn er derden die met een bepaald doel, te gast zijn op de HOGENT campussen.

Actieve mobiliteit (p.4) - Onder actieve vormen van mobiliteit verstaan we vervoerswijzen waarbij actieve beweging nodig is om je te verplaatsen.

Virtuele mobiliteit (p.4) - een verzameling van, door IT-ondersteunde activiteiten.

Kerncampussen (p.5) - HOGENT definieert campus Schoonmeersen en Bijloke als kerncampussen omwille van de schaalvoordelen en kansen tot het organiseren van ondersteunende activiteiten.

Perifere campussen (p.5) - naast kerncampussen beschikt HOGENT over perifere campussen. Deze zijn gelieerd met bijzondere omgevingsfactoren die het onderwijsgebeuren op de campus intensiveren.

Scope III (p.6) - de carbon footprint of CO₂-voetafdruk van een organisatie wordt verdeeld in drie scopes: scope I, II en III. Scope I zijn de directe emissies (vb. eigen productie), scope II zijn indirecte emissies (gelinkt aan energieverbruik) en scope III zijn andere indirecte emissies die niet onder scope II vallen. Voorbeelden van scope III emissies zijn het woon-werkverkeer, vliegreizen, afval, bureaumateriaal, ...

Mobiliteitsarmoede (p.6) - de mate waarin een groep personen, om diverse redenen, zich niet kan verplaatsen en als gevolg hiervan minder kan deelnemen.

Selectieve bereikbaarheid (p.7) - een locatie moet bereikbaar zijn, maar niet altijd, overal of op gelijke wijze.

Bijlage 2 – Samenstelling werkgroep

In de werkgroep zijn volgende directies en diensten vertegenwoordigd:

- Directie Infrastructuur en Facilitair Beheer
- Directie Infrastructuur en Facilitair Beheer – specifiek dienst Logistiek beheer
- Directie Communicatie
- Directie Human Resources
- Directie Studentenvoorzieningen
- Dienst Interne Preventie, Milieu & Welzijn
- Duurzaamheidscoördinator
- Onderzoekscentrum Duurzame mobiliteit en ruimtegebruik

Er is vertegenwoordiging in de werkgroep vanuit:

- Revolte/Studenten
- Departementen
- Onderzoekscentra

Nauw betrokken/In functie van agenda:

- Directie Financiën
- Onderwijsraad - Internationalisering
- coördinator Data Scientist
- functionaris voor gegevensbescherming en consulent inzake informatieveiligheid
- vakbondsafgevaardigden
- interne/externe experts

De samenstelling van de Werkgroep Mobiliteit 2024 is als volgt:

- Ann Goossens, diensthoofd Logistiek beheer
- Cyr De Rycke, stafmedewerker Communicatie, afgevaardigde Directie Communicatie
- Denis Amelynck, coördinator data scientist, Algemene Directie
- Yves Ronsse, diensthoofd Interne Preventie, Milieu en Welzijn
- Frauke Velghe, stafmedewerker Internationalisering, School of Arts
- Jan Smet, functionaris voor gegevensbescherming en consulent inzake informatieveiligheid, Algemene Directie
- Joke Vangheluwe, stafmedewerker Algemeen Beleid, School of Arts
- Karen Van Bastelaere, Duurzaamheidscoördinator, Algemene Directie
- Karlien Rybels, Stafmedewerker Onderwijsontwikkeling
- Maxim Van Impe, studentenvertegenwoordiger Revolte
- Ruben Raes, hoofdmedewerker HR officer, afgevaardigde Directie Human Resources
- Rudi De Vierman, Directeur Infrastructuur en Facilitair Beheer
- Rudi Madalijns, Departementshoofd Bedrijf en Organisatie (DBO)
- Tom Verriest, diensthoofd sociale voorzieningen
- Tom Storme, Coördinator Onderzoekscentrum Duurzaam Ruimtegebruik en Mobiliteit (DRUM)